РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. Дж., второк 2-го оадолиста 1915. Ч. 129. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, November 2, 1915. N. 129.

СОЮЗНІ ВІЙСКА ПІД НІШОМ І КРАҐУЄВАЧОМ.

Відворот сербських війск на цілій боєвій лінії.

В Галичині і Росії воєннє положенє не змінило ся.

Уступленє російського міністра для заграничних справ Сергія Сазонова.

МАПА ТЕРЕНУ ВІЙНИ НА БАЛКАНІ.

На Балкані відбувають ся під отсю пору важні воєнні операції, які можуть рішити вислід цілої великої сьвітової війни. Від висліду отсеї кампанії буде в першій мірі залежати дальше становище держав, які покищо позістали невтральними.

Сербські війска є розділені на дві части: Головна сербська армія з підставою: Ніш і Краґуєвач, і полуднева армія над границею Греції. Обі сі армії є вже від себе зовсім відділені.

Північна, східна і полуднева часть Сербії находить ся вже в руках німецьких союзників. В руках Сербів остали ще отсі важнійші міста: Ніш, Краґуєвач, Нові Базар, Ушіца, Сєніца і Монастир. Союзні війска з трох сторін окружили головну сербську армію. Одинокий можливий для неї вихід — уступати в напрямі Чорногори. Нема найменьшого сумніву, що найдальше протягом сего місяця ціла Сербія буде в посіданю побідних союзників.

Дуже важний успіх в теперішній сербській кампанії на півночи осягнено через привернене комунікації між Австрією і Болгарією та Туреччиною.

На поміч Сербії мали прийти війска анґлійські і французькі, які висіли в Солуни (в Греції). Кілько людий числить отся армія — не знати. З дотеперішних однак успіхів можна заключати, що анґлійсько-французька армія є невелика. Тут боєва лінія тягнеть ся здовж границї Болгарії коло Струміци, а відтак на захід в напрямі Альбанії.

Рівночасно анґлійська і російська фльота бомбардують прибережні міста Болгарії: Дедеаґач (на Еґейськім мори). Варна і Бурґас (на Чорнім мори).

На турецькім півострові Ґаліполі положенє анґлійської армії є некорисне і кождого дня можна надіяти ся, що Анґлія перенесе отсю армію на инший терен війни.

Румунія і Греція ще не рішили ся.

—0—

ВІЙНА З СЕРБІЄЮ.

БОЛГАРИ 10 МИЛЬ ВІД НІШУ.

СОФІЯ, 30. жовтня. — Болгарське міністерство війни доносить:

„Болгарські війска розпочали на цілій лінії наступ в напрямі Нішу. Болгарські війска є віддалені всего 10 миль від Нішу".

Оба головні міста Сербії Краґуєвач і Ніш находять ся тепер в небезпеці. Болгарські війска, здобувши пограничні сербські кріпости, як Заєчар, Княжевац і Пірот, ідуть скорим кроком на Ніш. З упадком обох сих міст майже ціла Сербія опинить ся в руках німецьких союзників.

НА ПІВНІЧНІЙ ЛІНІЇ ПОЛОНЕНО ПОНАД 1.000 СЕРБІВ.

БЕРЛІН, 30. жовтня. — Головна німецька кватира подає, що союзні війска здобули цілий ряд дальших становиц та полонили понад 1.000 Сербів.

Урядове оголошенє звучить:

„Армія ґен. Кевеша і ґен. Ґальвіца взяли приступом дальші становища Сербів. Притім полонено понад 1.000 Сербів, здобуто 3 гармати і 1 машиновий кріс".

СОЮЗНІ ВІЙСКА ПОСУВАЮТЬ СЯ ДАЛЬШЕ НА ПОЛУДНЕ — 600 ПОЛОНЕНИХ.

БЕРЛІН, 31. жовтня. — Урядовий звіт німецького головного штабу звучить:

„Армія під командою ґен. Ґальвіца посуваєть ся дальше в полудневім напрямі здовж долини ріки Морави. У вчерашній битві полонили отсі війска понад 600 сербських жовнірів".

КРАҐУЄВАЧ ЗАГРОЖЕНИЙ З ДВОХ СТОРІН.

ВІДЕНЬ, 31. жовтня. — Міністерство війни оголосило отсї вісти з терену війни зі Сербією:

„На схід від Вішеґраду наші війска переправили ся через ріку Дріну і посувають ся на сербській території в глиб краю.

„Війска ґен. Кевеша, які заняли були Валєво, розбили сербську кінноту коло Разани. Відтак взяли приступом кілька важних становищ неприятеля коло Міляновача, здобуваючи 4 гармати і 3 вози з амуніцією.

„Рівночасно вдарили німецькі війска від півночи і від північного сходу і заняли саме місто Міляновач.

„Дальший наступ наших війск на північнім сході від Краґуєвач відбуваєть ся з добрим успіхом дальше. Сильні сербські становища на полудне від Вел. Палянки находять ся вже в руках німецьких війск".

ТУРКИ ЗАТОПИЛИ РОСІЙСЬКИЙ „ДРЕДНОТ".

БЕРЛІН, 31. жовтня. — Урядові вісти турецького ґенерального штабу доносять про затопленє великого російського воєнного корабля на Чорнім мори.

Урядовий звіт звучить:

„Турецькі підводні лодки напали на російську воєнну фльоту на західній стороні Чорного моря і затопили російський воєнний корабель типу „Пантелеймон".

В російській чорноморській фльоті є три кораблі отсего типу: „Пантелеймон", Евстафій" і „Йоан Златоуст". Кождий із тих кораблів числить пересічно 13.000 тон. Залога одного корабля числить около 800 людий.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

БИТВА ЗДОВЖ РІКИ СТРИПИ.

ВІДЕНЬ, 31. жовтня. — Міністерство війни оголосило урядово отсей звіт:

„Здовж нашої боєвої лінії над рікою Стрипою неприятель розпочав вчера живійшу акцію, бомбардуючи в богато місцях наші становища. В однім місци Москалї робили зусиля, щоби переломити нашу лінію і перейти Стрипу, але се їм не удало ся завдяки сильному огню нашої артилєрії".

АВСТРІЙЦІ ПОЛОНИЛИ НА ВОЛИНИ 1.000 МОСКАЛІВ.

ВІДЕНЬ, 31. жовтня. — Міністерство війни оголосило урядово отсї вісти:

„На захід від Чарторийска австрійсько-угорські війска продовжають свій наступ дальше. Вчера здобули вони сильно укріплені становища Москалів.

„Наші війска полонили у тій битві 18 російських офіцирів і 929 салдатів. Крім того здобули вони 2 машинові кріси".

БИТВИ В ОКОЛИЦІ ЧАРТОРИЙСКА ТРИВАЮТЬ ДАЛЬШЕ.

БЕРЛІН, 31. жовтня. — Головна німецька кватира доносить:

„На захід від Чарторийска наступ наших війск дає добрі успіхи. Наші війска заняли пасмо гір Острів-Комарів. Помимо сильних протинападів Москалів ми задержали всї здобуті становища в наших руках. У тій битві полонили ми 150 Москалів, які належали до 11 ріжних полків".

УСТУПЛЕНЄ РОСІЙСЬКОГО МІНІСТРА САЗОНОВА.

ЛОНДОН, 31. жовтня. — З Петрограду доносять, що в російськім кабінеті міністрів наступили знова великі зміни. Дотепер цар приняв резиґнацію міністра для заграничних справ, Сергія Сазонова, і міністра рільництва, Крівошейна. Дальші телєграми подають, що цар поручив дотеперішному міністрови судівництва, Хвостови, утворенє нового кабінету. Бувший президент міністрів Горемикін має бути небаром іменований канцлєром російської держави з необмеженою повновластию.

УКРАЇНСЬКІ ДНІ В НЮ ЙОРКУ.

ПЕРШИЙ ДЕНЬ НАРАД УКРАЇНСЬКОГО СОЙМУ.

Наради першого дня Українського Сойму зачали ся в суботу, дня 30-ого жовтня о год. 9.45 передполуднем привітною промовою **д-ра Володимира Сіменовича**, голови Передсоймового Комітету.

Опісля відбув ся вибір президії. Предсідателем вибрано п. Сіменовича; заступниками: п. Дмитра Капітулу, п. Івана Артимовича, п. Бородайкевича і п. Ковтуна; секретарями пп. Богдана Дуткевича, п. Михайла Белю і п. Федюшку.

По виборі президії **п. Мирослав Січинський** здав звіт з діяльности Передсоймового Комітету.

Потім на внесенє **д-ра Степана Гриневецького** порішено **розширити програму соймових нарад і продовжити їх на другий день.** До уложеня програми вибрано окрему комісію.

Відтак виголосив привіт від поступових Москалів **п. Окунцов**, редактор „Русского Слова" з Ню Йорку.

Дальше сказав кілька привітних слів **п. Павло Крат**, гість з Канади, висланий українськими соціяльними демократами з Вінніпеґу, Ман.

Потім виголосив реферат на тему про змаганя України до волі **п. Мирослав Січинський.**

По промові п. Січинського виголосив реферат **др. Семен Демидчук**, представник Загальної Української Ради у Відни, про 1914/15. рік на австрійській Україні.

Опісля заряджено перерву на обід.

Пополудневі наради зачали ся о 2-ій годині сполудня. Тоді прийшли на салю **запрошені Американці і представники чужих народів**, вислані від: Москалів, Поляків, Чехів, Німців, Литовців і жидів.

Привитав їх довшою бесідою по англійськи **п. Ж. Бичинський.**

Відтак складали Американці і чужинці привіти.

Красно промовив іменем чеського народа редактор **др. Лоса**. З великим запалом для української справи говорив провідник Литовців **др. Шлюпас.** Дуже гарну і прихильну для українського народа виголосив промову шефредактор найповажнійшого нюйорського дневника **Освальд Ґаррісон Віллярд.** Соймові посли привитали його дуже щиро і зробили йому сердечну овацію.

По скінченю привітів Американців і чужинців було вже по 3. год. і делегати домагали ся, щоби наради першого дня закінчити, аби вони могли взяти участь в поході, який уже був вирушив 4-тою евнею на північ. Президія сойму на се згодила ся і з уваги на похід та на концерт **наради соймові відложено до другого дня рано, які вже мали відбути ся після програми, уложеної спеціяльною комісією.** Через те ізза недостачі часу відпали два дальші реферати: **п. М. Байдюка** про теперішнє положенє на російській Україні і **п. В. Лотоцького** про становище американських Українців до европейської війни.

ВЕЛИЧАВИЙ ПОХІД УЛИЦЯМИ НЮ ЙОРКУ.

Похід вирушив точно о 3. год. попол. з Вашінґтон Плейс Парк попереджений відділом кінної поліції і в порядку поданім в попередних числах нашої часописи і улицею Лафаєт через Астор Плейс пійшов на 4 евню. Перейшов 4-тою евнею до 30 улиці і вернув ся 2-гою евнею і 7. улицею на Астор Плейс, де розвязав ся. — **В поході тім взяло участь щонайменьше 10 до 12 тисяч народа, як подавали нюйорські англійські дневники після обчисленя.** Похід провадив **п. М. Угорчак**, яко гетьман і атамани **пп. Куїловський, Кнігиницький і Корнат.** Загальну увагу Американців звертала на себе несена на чолі походу величезна таблиця, на котрій коротенько, але ядерно виписано було в англійській мові, хто ми і чого бажаємо і 12 меньших таблиць; сі таблиці несено вже в поході з ріжними кличами.

В перших рядах походу ішов цілий відділ дівчат і жінок в народних строях, витаний оплесками Американців, котрі з великим заінтересованєм приглядали ся цілому походови.

Похід сей був майже 2 рази так довгий як похід з 30-го мая 1914. р., що відбув ся з нагоди 100-літного ювилею уродин Т. Шевченка, (тодішний похід тягнув ся на 14 блаків, а похід з минулої суботи був довгий на 27 блаків).

Так величавого і поважного походу Українці в Америці ще не мали.

Посли соймові з причини протягненя соймових нарад поза 3-ту годину прилучили ся до походу доперва на 2-гій евні.

СЬВАТОЧНИЙ КОНЦЕРТ В ЧЕСТЬ ІВАНА МАЗЕПИ.

В суботу вечером відбув ся в галї Купер Юніон концерт в честь гетьмана України Івана Мазепи, розпочав ся о год. 7.30 вечером в виповненій по береги галї „Купер Юніон" (учасників було до 3.000, а ще стільки вернуло ся домів з причини браку місця). Він перейшов усякі очікуваня і міг вдоволити і найвибагливійших знавців і любителів артистичного співу.

Привітну промову про значінє бунту гетьмана Івана Мазепи проти Московщини виголосив **др. Семен Демидчук.**

Пальму першеньства у виконаню програми концерту треба віддати пані **Н. Гриневецькій** з Шікаґо, Ілл., котра своїм надпрограмовим прекрасним, дійсно артистичним сольо-співом справила публиці дуже милу несподіванку і **п. М. Зазуляковы** за його чудні баритонові соля. Оба хори, а то Український і Української Бесіди вивязали ся зі своєї задачі надзвичайно добре. Панам диригентам **М. Гундичеви і М. Корикорі** належать ся слова правдивого признаня.

Знані загально нюйорській публиці солїстки пані **Корнатова і Корецька** і надпрограмове баритонове сольо **п. Шустакевича** з Ґренд Репідс, Міш., причинили ся також в значній мірі до надзвичайної удачі сего величавого концерту.

ДРУГИЙ ДЕНЬ НАРАД СОЙМУ

розпочав ся в неділю, о год. 9.30 рано в „Бетовен Гол" при пятій улици в Ню Йорку. Наради отворив предсідатель **др. В. Сіменович**, почім вибрано верифікаційну комісію, яка мала провірити леґальність виборів.

Відтак референт комісії розширеня соймових нарад і уложеня дневного порядку **п. Іван Ардан** поставив внесенє на **розширенє Загального Українського Комітету** і виказав обовязки будучої народної організації, яка мала би обняти цілість нашого народного житя в Америці. Над способами праці вивязала ся дуже оживлена дискусія, яка тривала до полудня. По год. 12. проголошено вибір Загального Українського Комітету, почім перервано наради о год. 12.30 на час обіду.

Пополудни о год. 2. наступив доповняючий вибір ще сімох членів Загального Українського Комітету з важнійших осередків українського народного руху у Злучених Державах.

Потім проголошено вибір Загального Українського Комітету, який складає ся з 15 членів, вибраних балотами і семи членів, вибраних Соймом (разом 22). **Вибрані отсї:**

Іван Ардан,
Іван Артимович,
Михайло Байдюк,
Жиґмонт Бичинський,
Іван Бородайкевич,
Евген Василенко,
Лев Весоловський,
Степан Гладкий,
Наталія Гриневецька,
Др. Степан Гриневецький,
Петро Задорецький,
Дмитро Капітула,
Володимир Лотоцький,
Володимир Малїєвич,
Василь Момрик,
Омелян Ревюк,
Др. Володимир Сіменович,
Мирослав Січинський,
Осип Стеткевич,
Юрій Хилян,
Семен Ядловський,
Ілїя Чорний.

По виборі наступили внесеня послів, які порушували незвичайно богато пекучих питань народного житя в Америці, потреб старого краю і т. д. Сі внесеня будуть директивою в роботі Загального Комітету. По вичерпаню внесень наступило **відчитанє резолюцій**, які соймові посли і гості вислухали стоячи.

Наперед поставив резолюції в справі становища американських Українців до теперішної війни **п. Володимир Лотоцький**, а опісля поставив резолюції щодо внутрішної політики і діяльности американських Українців і їх відношеня до України **п. Мирослав Січинський.**

Резолюції п. Лотоцького і п. Січинського принято одноголосно.

По відчитаню резолюцій заприсягнув **др. В. Сіменович** членів Загального Українського Комітету, що будуть все стреміти до здобутя волї України, а опісля те саме приреченє зложили усї посли. Все те відбуло ся серед такого одушевленя і піднеслого патріотичного настрою, який дійсно буває лише у великих історичних хвилях на нарадах, де важить ся долю народів.

Серед того настрою при звуках народного гимну розходили ся посли домів, повні надії, що соймові наради будуть посівом для великого діла на американській Україні.

*
* *

По скінченю нарад відбула ся спільна фотоґрафія усїх учасників Сойму і членів Загального Українського Комітету, почім **вибраний Комітет удав ся на наради** до Української Бесіди. Наради сї тривати-муть два дни, а зміряють вони до сього, щоби упорядкувати все народне житє Українців в Америці.

(Довший і повний звіт із соймових нарад буде поданий в дальших числах нашої часописи).

ФОНД ОБОРОНИ МИРОСЛАВА СІЧИНСЬКОГО.

155. Обурн, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ", від. 283 У. Н. Союза, і його члени зложили отсї жертви: Тов. „Запорожська Січ" $15.00; на зазив А. Бурого зложили від себе жертви отсї члени: Г. Смолек (Івана), Г. Грубий, Т. Ворожбит, П. Бакалець і А. Бурий по $5.00; Д. Ракочий $3.00; Іван Малиса (Івана), Михайло Базар (Гринька) по $2.50; І. Мирупький, В. Чорній (стар.) і Я. Бурий по $2.00; К. Пиндус, М. Грубий, С. Ворожбит, М. Білах, А. Грубий, І. Малиса (Стаха), І. Базар, І. Чорній, А. Андрійчишин (Поляк), Т. Горбаль, Т. Олійник, І. Коковський, М. Хамуляк, П. Галашин, М. Савран, Г. Орищин, О. Олійник, М. Денеґа, І. Король (мол.), В. Чорній (мол.), О. Денеґа, Д. Савран, Г. Бишляй, П. Софінський, М. Шут (Поляк), Я. Мокринський, Я. Смолек, М. Романяк, Т. Кольонський, Т. Зобків, І. Горбаль, Т. Ждан, Маланка Стрисшин, Марія Яворська, Текля Мірущька, Текля Ворожбит і Захар Курочка по $1.00; Т. Гевський, В. Борачок і П. Іваніцький (Поляк) по 50 цнт. — Дальше на руки членів, котрі заняли ся збіркою на повисше згадану ціль, жертвували отсї: Т. Смолек $2.50; Онуфрій Цимбалістий $2.00; о. Ф. Тарнавський, Катерина Джиджириста, Анна Потребка, Настя Ковтан, Анна Кльоб, Марія Ґлуха, А. Рочій, М. Курап, Г. Куріца, С. Сухорський, А. Зальоцаний, М. Лапай, Г. Ворожбит, М. Базар (Івана), Г. Смолек (Романа), І. Чорній (Федька), Н. Ворожбит, С. Галашин, І. Паробек, Т. Пиндус, О. Сливка, П. Цімер, М. Дашівський і І. Войтович по $1.00; Явдоха Софінська, Кася Броніцька, Феся Ждан, А. Денис, І. Юрдига, Т. Кльоб, М. Каган, С. Барський, Т. Старик, Максим Денеґа, П. Кащай, І. Дашівський, А. Дичко і А. Шварик по 50 цнт. Разом $126.50. За пересилку гроший заплачено 42 цнт. Вислано **$126.08**

Збіркою заняли ся: Яцко Бурий, Федько Ворожбит, Олекса Олійник, Дмитро Савран, Іван Куковський і Василь Чорній.

156. Шікаґо, Ілл. На повисшу ціль зібрано на вічу дня 17. жовтня с. р., яке відбуло ся в народній галї при українській народній церкві, як слідує: о. Гр. Хоміцький і Іван Стефанишин по $2.00; Ол. Глуз $1.25; М. Клим, Н. Николишин, В. Карпів, М. Ольховий, Ів. Елїяш, Ів. Демкович, Ю. Маслей, Цеплий, Анна Козак, Ксеня Сусла, Ю. Королюк, Анастазія Пидипів, С. Доманчук, А. Бойко, С. Семенюк, Евфрозина Панасій, Н. Лозовий і М. Дипко по $1.00; Василь Сеніа 75 цнт.; Гнат Ничай, В. Мельник, К. Січевський, Ганька Брус, К. Сенчук, Ів. Сенчук, П. Феденишин, Новосад, Клявдія Сапович, П. Лозінський, Мендела, П. Гамада, М. Верховий, Ан. Борупький, Гр. Гнатишин і М. Мальона по 50 цнт.; дрібними жертвами зібрано $23.00. Разом зібрано на вічу $55.00. — Тов. ім. Др. Ів. Франка, від. 93 Р. Н. Союза, жертвувало $10.00. — Братство св. Димитрія, від. 301 У. Н. Союза жертвувало $5.00. — З нагоди вінчаня Я. Зінчука на поклик А. Осадовського, зложили гості отсї жертви: Яцко Зінчук і Т. Квасниця по $1.00; К. Смаль, Гр. Войцеховський і А. Осадовський по 50 цнт.; В. Сокол 45 цнт.; Н. Мощук 40 цнт.; С. Семенюк і М. Енджейовський по 30 цнт.; Н. Панасюк, Амбр. Костюк, К. Січевський, Ів. Останчук, С. Пущик, Т. Пущик, М. Доманчук, Л. Доманчук, Гр. Гнатишин і М. Мальона по 25 цнт.; Анна Мандрика 15 цнт.; дрібними датками 40 цнт. Разом $8.00. — Всї збірки разом **$78.00**

157. Лонґ Айленд Сіти, Л. Ай., Н. Й. Тов. „Запорожська Січ" і його члени зложили отсї жертви: Тов. „Запорожська Січ" $10.00; Михаїл Ґреґораш, Іван Ґреґораш, Іван Рибак, Андрій Будзеляк, Панько Максимків, Текля Максимків, Марія Максимків, Варвара Максимків, Павло Сїлецький, Анна Сїлецька, Феська Сїлецька, Маланка Александрович, Анна Нетрепська, Олекса Подольський, Григорій Лемішка, Юлїя Атаманїв, Петро Клаповухій, Стах Возьний, Федько Подольський, Єфрем Подольський, Іван Маланчук, Кароль Петрів, Михаїл Кравчук, Сильвестер Сосульський, Василь Гасій, Николай Мацьків, Стефан Трицельський, Николай Голуб, Григорій Голуб, Іван Сосульський, Василь Гевко, Захарій Лянківський, Марія Дума, Михаїл Клюпка, Йосаф Шельвах і Василь Подольський по $1.00; Паранька Робаха, Павло Лизан, Михаїл Гевка, Рода Миськів, Василь Лисий, Николай Трипецький і Франко Славєвкий по 50 цнт.; дрібними датками 50 цнт. — Разом **$50.00**

Михаїл Ґреґораш, предс.; Іван Рибак, секр.; Петро Клаповухій, кас.

158. Рочестер, Н. Й. На поклик Г. Кеньдюха і Я. Шевця українські робітники, котрі працюють у фірмі: „Вакум Ойл Ко.", Рочестер, Н. Й., жертвували на фонд оборони українського героя Мирослава Січинського отсї жертви: Г. Кеньдюх і В. Дорофей по $1.25; Я. Швець, М. Скольський, Т. Сидор, І. Кукура, Т. Кукура, І. Сливоцький, Д. Бойкович, М. Чутай, І. Максимців, Г. Кучмій, А. Тандзин, Д. Матковський, Ч. Кохан і І. Кобасюк по $1.00; М. Кумбинський, Д. Васильців, А. Венгринович, М. Балашата, І. Пітулей, П. Возняк, К. Воробець, М. Кушляк, І. Сидор, Н. Дичок, І. Косьций, І. Олійник, Ю. Залецький, С. Рутило, Н. Гирлець, П. Бачко, Т. Лвуш, С. Ястріб, М. Кузь, М. Воловчак, Т. Нічак і П. Пархуць по 50 цнт.; Ф. Чутай, О. Целехатий, К. Лвуш, Г. Плескан, Н. Сивульський, П. Мазурик, І. Атаманчук, С. Микульський, І. Крижанка, С. Лабас, І. Стехна і Ф. Макид по 25 цнт. Крім того жертвували на сей фонд отсї чужинцї: Сільвіо Доссори (Італієць), Флоренс Сулїван (Айришка), Пітер Ковмейн (Македонець), Віліям Лазар (Македонець), Ганнис Ганеґер (Айриш), Джордж Мінула (Словак), Френк Салверж (Поляк), Джордж Плак (Американець), Там Градс (Американець) і Енджей Блашко (Поляк) по 25 цнт.; Тед Морен (Айриш), Джеймс Реґер (Айриш) і Пітер Ганеґер (Айриш) по 10 цнт. — Загальна сума виносить **$33.30**

159. Ґантрамк, Міш. Тов. ім. Мирослава Січинського, від. 146 У. Н. Союза, жертвувало **$32.00**

160. Лїбурґ, Па. Члени Братства св. Георгія, від. 169 Р. Н. Союза, зложили отсї жертви: Іван Марчук, Данило Стефанишин, Іван Микитин, Іван Борис, Олекса Шпак, Михайло Велник, Панько Буртик, Яким Вугера, Іван Балич, Юрко Зборовський, Юрко Ревко, Петро Кузь, Петро Гузій, Дмитро Марчук, Ілько Кожушок, Ілько Вакун, Федір Теличкан, Іван Баран, Василь Шпак і Іван Шкорута по $1.00; Стефан Яйко, Михайло Яйко, Прокіп Яйко, Василь Останюк, Федір Мороз, Василь Кретович, Василь Кретович (Федора), Іван Буній, Іван Журавковський, Петро Водославський, Михайло Мороз, Онуфрій Кучар, Семан Велник, Петро Хоминець, Йосиф Бардюк, Микита Шпук, Гаврило Костюк, Іван Яйко, Гринько Коровецький і Олекса Вурмінський (Поляк) по 50 цнт.; Іван Хомяк, Іван Данилів, Михайло Яцура, Мартин Слука (Словак) і Олекса Сердюк по 25 цнт. — Разом **$31.25**

161. Шенандоа, Па. Тов. ім. Мирослава Січинського і його члени зложили отсї жертви: Товариство ім. Мирослава Січинського $10.00; Андрій Дашель, Андрій Гевчук, Петро Онисик, Михайло Даниш, Андрій Запотоцький, Федір Демчук, Іван Джинджиристий, Василь Корбутяк, Іван Церноровський, Іван Матейчук, Іван Дольний, Андрій Палек і Михайло Верхомський по $1.00; Василь Шевчук, Григорій Захарик, Стефан Дячук, Михайло Павлюк, Роман Фірма, Іван Заходник і Василь Чучма по 50 цнт.; Іван Ракшава і Андрій Бодицький по 25 цнт. — Разом **$27.00**

162. Ню Йорк, Н. Й. На мітінґу тов. ім. Ів. Франка, від. 130 Р. Н. Союза, що відбув ся 23. жовтня с. р., зложили на руки Юл. Луціва жертви отсї добродії: Тов. ім. Ів. Франка $5.00; Ю. Луців $3.00; І. Довганюк, Є. Музика, Євдокія Чикита, Т. Партика, Е. Томашевський, Ю. Рудницький, В. Крисак, Аполонія Кобилянська, В. Скрутовський, Н. Романюк, Г. Цимбала, Л. Олійник, Т. Салій, М. Підгірний, Марія Чубка, Параск. Проникин, Евдокія Данилюк і Р. Бена по $1.00. — Разом **$26.00**

163. Ст. Клер, Па. Братство св. Петра і Павла, від. 152 Р. Н. Союза, і його члени зложили отсї жертви: Бр. св. Петра і Павла $10.00; Мих. Салак, Іл. Телеп, Кир. Феценко і Дан. Янковський по $1.00; Іван Копюба, Дм. Царчик, Йос. Міцишин і Теодор Горбаль по 50 цнт.; Юр. Горнячок, Іван Дзюбан, Ник. Салак, Ілько Кош, Іван Вайда, Петро Хоца, Мих. Хомик, Дан. Мастила, Йос. Янковський, Йос. Бачинський, Федь Ястівка, Мих. Бумкай, Йос. Поляк, Петро Струсь, Павло Швед, Дм. Янковський, Іван Кушталa, Федь Майкович, Мих. Томко, Вас. Беднар, Іван Хоминець, Іван Міцишин, Ник. Гнатишин, Теодор Машівчак і Алексій Телеп по 25 цнт. — Разом **$22.25**

164. Турбер, Текс. Тов. ім. Адама Коцка, від. 46 У. П. Р. О. Г., і його члени зложили на руки С. Мельника отсї жертви: Товариство ім. А. Коцка $5.00; Яків Собота, Григорій Біда, Стефан Біда і А. Галей по $1.00; Семен Мельник 75 цнт.; А. Гайда, Т. Твердий, А. Скочиляс і Ів. Дзяна по 50 цнт.; В. Дзяна 30 цнт.; Ю. Чиж, П. Біляс, П. Мельник, П. Караш, В. Мацелюх, Д. Петришин, Ів. Оришкевць, Ів. Корчинк, В. Копельчик і Кароль Вельгорж по 25 цнт.; Н. Сташак і С. Мазвський, Ів. Кшан і Максим Кошек по 10 цнт.; М. Малаеський 5 цнт. Разом $15.00. Кошти пересилки 10 цнт. — Остає **$14.90**

165. Віндзор Ланс, Конн. На руки Ілії Мокрицького зложили жертви отсї добродії: І. Мокрицький, І. Рафа, С. Шикула, А. Гись, І. Піган, Д. Шикула, В. Федорук, В. Гвіздь, М. Гвіздь, Катерина Коршняк, А. Москаль і М. Струк по $1.00; О. Кубрак, Н. Рафа і П. Шикула по 50 цнт.; Ю. Налюх, Ю. Струк, І. Менько, Олешко Чайка і Іван Мокрицький по 25 цнт. — Разом **$14.75**

166. Скрентон, Па. Тов. ім. Максима Желїзняка, від. 48 Р. Н. Союза, і його члени зложили на руки предсїдателя П. Лотоцького і секретаря А. Яворського отсї жертви: Тов. ім. Макс. Желїзняка $10.00; А. Яворський, С. Осадца і П. Лотоцький по $1.00; С. Циян, М. Яремко, І. Бака і М. Гнатушко по 25 цнт.—Разом **$14.00**

167. Провіденс, Р. Ай. На руки членів комітету, Андрія Сидора і Дмитра Лободяка, зложили члени Тов. короля Данила, від. 73 У. Н. Союза, отсї жертви: Іван Федун $2.00; Марія Гевка, Анна Баран і Михайло Ковальчик по $1.00; Дмитро Лободяк, Катерина Лободяк, Федько Заходник, Андрій Костур, Теодор Гевка, Дмитро Модь, Мих. Варчак, Андрій Сидор, Анна Чепіль, Григорій Болюх, Мих. Воловнч і Александер Завістовський (Поляк) по 50 цнт.; Стефан Паньків, Стефан Музика, Григорій Дулеба, А. Бигейло, Мих. Борис і Ник. Марчак по 25 цнт. — Разом **$12.50**

168. Мекінтайр, Па. Братство св. Ап. Петра і Павла, від. 37 „Народної Помочи", і його члени зложили на руки Івана Стефурака і Михайла Стефурака отсї жертви: Бр. св. Ап. Петра і Павла $5.00; Іван Стефурак 75 цнт.; Олекса Млинський, Онуфрій Конвенчук, Константин Василюк, Семен Василишин і Теодор Федорук по 50 цнт.; Ігнатій Шарий, Василь Горішний, Іван Голютяк (Ів.), Іван Голютяк (Петра), Михайло Стефурак, Юрко Тарновський, Мих. Мельник, Петро Голютяк, Дмитро Мельник, Іван Милинишин, Андрій Настюк, Іван Буртик, Прокоп Буртик і Дмитро Буртик по 25 цнт.; Яків Гуцуляк, Олекса Казібродюк, Василь Підгірний і Мит. Вірастюк по 10 цнт. Разом $12.15. З того ужито на пересилку гроший 15 цнт. — Остає **$12.00**

169. Бостон, Масс. О. Александер Павляк, парох в Бостон, Масс., жертвував **$10.00**

170. Джерзи Сіти, Н. Дж. О. Александер Улицький, парох в Джерзи Сіти, Н. Дж., жертвував **$10.00**

171. Ню Йорк, Н. Й. Товариство „Нова Україна" жертвувало **$8.50**

172. Пітсфілд, Масс. На мітінгу Братства св. Димитрія, від. 150 У. Н. Союза, зложили члени отсї жертви: Ілько Яремій $1.50; Татіяна Яремій, Петро Федоришин, Олекса Яремій і Николай Щербань по $1.00; Пентелей Яремій, Николай Савюк (с. Івана), Василь Федоришин і Іван Косован (с. Петра) по 50 цнт.; Андрій Гуска і Іван Фостій по 25 цнт. — Разом **$8.00**

173. Бентлейвіл, Па. На мітінгу Братства св. Арх. Михаїла, від. 109 У. Н. Союза, зложили члени на руки Теодора Шевчика отсї жертви: Іван Фарняк, Михайло Батюк, Михайло Махнік, Йосиф Дуда і Теодор Шевчик по $1.00; Максим Хоросцак і Казимир Литвин по 50 цнт.; Михайло Плещ 32 цнт.; Онуфрій Шепеляк 30 цнт.; Роман Невак, Дамян Щепко, Семен Хорошак, Роман Завирач і Семен Ломиш по 25 цнт. — Разом **$7.87**

174. Шікаґо (Пулман), Ілл. Члени 133 відділу Р. Н. Союза зложили на руки І. Бурика отсї жертви: Ю. Копчак, Й. Вархоляк, Д. Колодійчик, І. Бурик і В. Лапік по $1.00; Н. Копчак 50 цнт.; Ф. Драган і З. Драган по 25 цнт. — Разом **$6.00**

175. Бостон, Масс. На іменинах Івана Гудиляка зложили присутні гості на руки Михайла Захаркевича **$5.60**

176. Олифант, Па. О. Ілія Кузів, парох в Олифант, Па., жертвував **$5.00**

177. Сан Франціско, Кал. „Українське Товариство" переслало через секретаря Ю. Глазка **$5.00**

178. Вілксбери, Па. Братство св. О. Николая, від. 99 У. Н. Союза, жертвувало **$5.00**

179. Дітройт, Міш. Т. С. Присташ жертвував **$5.00**

180. Вестбурі, Л. Ай., Н. Й. Тов. „Просьвіта", від. 334 У. Н. Союза, жертвувало **$5.00**

181. Вілксбери, Па. Братство св. Івана Хрестителя, від. 223 У. Н. Союза, жертвувало **$5.00**

182. Філадельфія, Па. На хрестинах у Микити Бурого зложили присутні гості на руки Івана Ватяза отсї жертви: Іван Козар, Микита Бурий і Іван Ватязь по $1.00; Петро Закутинський, Гринь Грицків і Антін Левинський по 50 цнт. — Разом **$4.50**

183. Дітройт, Міш. Яків Поливка жертвував **$1.50**

184. Монтреал, Кве., Кан. Григорій Мостовий жертвував **$2.00**

185. Форт Віліям, Вест. Онт., Кан. Тов. „Запорожська Січ" через Петра Чепелюка жертвувало **$2.00**

186. Вінніпеґ, Ман., Кан. Ученики бурси ім. Адама Коцка зложили **$2.00**

187. Прінс Руперт, Б. К., Кан. Юрко Сиротюк і Трофим Пащук жертвували **$2.00**

188. Спрінґ Валей, Н. Й. Йосиф Цаповський жертвував **$1.00**

189. Гіксвіл, Л. Ай., Н. Й. Іван Білецький жертвував **$1.00**

190. Ранвіл, Конн. Григорій Яцішевський жертвував **$1.00**

191. Юнґставн, О. Гавриїл Данилюк жертвував **$1.00**

192. Ланаванна, Н. Й. Сл. Чорній жертвував **$1.00**

193. Байон, Н. Дж. Йосиф Кобрин жертвував **$1.00**

Сума оголошена в сїм числї „Свободи" виносить $600.00

Оголошено в ч. 126 „Свободи" $2.135.26

ЗАГАЛЬНА СУМА $2.735.26

При пересилці жертв на Фонд оборони Мирослава Січинського пересилають жертводавції також желаня для п. М. Січинського. З уваги, що ті желаня забрали би дуже богато місця та утруднювали би наглядний перегляд виказу жертв, ми їх на сїм місци не подаємо, а передаємо до рук п. Січинському. За сї желаня Комітет оборони складає щиру подяку.

Всї жертви на повисшу ціль просимо посилати на адресу касіера Комітету оборони М. Січинського:

ANDREW SAWKA,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПІД ГОШЕВОМ.

Сотня наша була в запасі (резерві). Та запас той мусів стояти три кільометри від розстрільної, бо на рівнесенькім поли годі було скрити ся. Ще в ночи на правім крилї було щось страшне. Гук гармат з обох сторін, грохіт крісів а вже „Панько" цілу ніч безнастанно балакав. (Паньком називають Стрільці машиновий кріс). Та ми спали спокійно, бо вже призвичаїли ся до того. А над ранком загостив до нас від Москалів гість... гість звичайний... Ніхто инший лише „дурний Іван". (Так Стрільців зветь ся набій з найбільше у Москалів 22½ цм. гармати). Та не даром звуть його дурним. Впав у рі... і певно зі злости викинув мало що не всьо камінє високо в гору. Більш нічого. А наші пробуджували ся і протирали очи та питали ся, що стало ся. Сьміючись відповідали їм, що втопив ся „дурний Іван"... Та не втерпів наш любий „вуйко" (моздір). Подув ся і рохнув. Стрясла ся земля, з дерев посппадали зелені листки, а відгомін відбив ся об полишені в заду Карпати. Ми заперли дух в собі та чекали, коли післанець „вуйка" дасть знак, що він прибув щасливо на місце. Аж по кількох хвилях глухе: „Гу!..." і більш нічого.

Нараз різкий приказ сотника: „Чо... ка бігцем за мною!" Кождий спав... дів і ходив не розбираючи ся, тому лише вхопив кріс і побіг якимось потоком за сотником. Та не довго йшли ним мусїли покинути скоро його, бо русло а радше глубший рів скручував на ліво в сторону ворога, а ми йшли на право яко поміч а заразом зміцненє нашої розстрільної. А там чути, що чисте пекло. Страшний гук, слова не чути від товариша. А в боці, гордо, начеб не боялись нічого, стоять на-пів розвалені мури гошівського монастиря. Тепер прийшло ся на животі лїзти малим ровом. На колїнах не мож було, бо зараз видно цілого, а Москалї мали нас як на долони. Ах! Хто не був там, хто не пережив того, не годен і не може представити собі, як то легко сунути ся на животі більш два кільометри, коли в одній руці кріс, при боці перешкаджає лопатка і баґнет, а зверха тисне плечник, а ще й до того так горячо на дворі, що з кождого піт як вода ллєть ся. Москалі скоро нас побачили, бо почали сальвами бити на нас, та на щастє нічого не зробили, хиба що подіравили декому плечник.

З малесенькими відпочинками посували ся ми вперед. Ось ми задні бачимо, що перед десь зникає наче в пропасть. Спочиваємо і глядимо натягаючись. Рів, глубокий рів, котрим дійдемо аж на місце — вигіднійше і безпечно.

Я йшов задний. Передімною сунув ся товариш десятник (цуґефірер).

Ще пять кроків до безпечнійшого місця, ще три... Нараз товариш зриває ть ся і скаче тих два кроки до глубокого рова. Здасть ся з утїхи не мав вже терпеливости сунути ся до кінця.

Та моментально скачучи крикнув „йой!" і впав на землю. Я скоро зсунув ся також, скочив до него і питаю, що ним. Він нічого, лише стиснув одною рукою кріс, отворив очи, схопив ся на ноги і стрілою побіг за прочими, наче хотів наздігнати їх. Та підбіг лише пять кроків і... впав! Я кинув ся до нього, та він уже не дихав. Куля трафила в саме серце. Та ніяк було довше остати при нїм. Я пігнав за прочими. Та нїм ми дійшли, Москалї утїкли, а за ними погнали наші; я з кількома товаришами пійшов похоронити товариша...

— — — — — — — — — —

Під монастирем в Гошеві сьвіжа могила. На ній вкопаний звичайний березовий хрест... Хрест з написию: „Ту поляг десятник Гарасимович, Український Січовий Стрілець, в маю 1915 р. Поляг і віддав своє молоденьке житє в жертві за волю-свободу великого українського народу, в обороні рідних своїх, в обороні коханої України...

Варпаланка, 20. VI. 1915.

Бк.

АБИ ДУША ЧИСТА.

Два злодії з опівночі
Косцюл обкрадають.
Оршарпали всі скарбони,
Сьвятих обдирають.
І забрали, які були,
Сьвічки з лїхтарями.
Далї оден на олтарик
Пнеть ся з постолами.
— Та щож бо ти, брате, робиш?! —
Став оден казати:
Як то можна сьвяте місце
Постолом валяти?!
— Мовчи, брате, — другий каже, —
Ми тут перед Богом:
Аби душа чиста була,
Постоли — нічого!

Степан Руданський.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.00 per year	на рік $2.00
$1.00 per 6 months	на пів року $1.00
0.75 per 3 months	на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries:	В місті Jersey City, до Канади і других країв:
$3.00 per year	на рік $3.00
$1.50 per 6 months	на пів року $1.50
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодинокe число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса. SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

ВІСТИ З ГАЛИЧИНИ.

З Острова, пов. Ярослав.

(Лист до о. Бронислава Гоцького у Відни).

Дорогий Тату! В нашій хаті був з'ялись штаб, а Москалї зза Сяну її острілювали і два ґранати впало до салону. Церков стоїть. Хата дірава стояла до Йордану. Москалї розбили пивницю і розікрали всї річи; ліжка, зеркала і столи рубали і палили. Такасама доля стрінула і нашу красну читальню. Фабрика дахівок також знищена. Зі стодоли, стайнї, курника, шпихлїра і дзвіницї нї слїду. В церкві був московський шпиталь військовий, все сьвітло забрали Москалї і всї річи, — остав тільки тетрапод в українськім стилю. Й. Смочкевич продав осталу корову за 50 рублів, але йому козаки відібрали сї гроші. В осени була в селї холєра, котра богато наших людий перетеребила. Кароля Головача повісили Москалї ще в осени — за то, що застрілив одного козака. В Радимнї Москалї також всї річи з плєбанії вивезли в Росію. Сава і Славко Панківський утікли з перемиського ґарнїзону по зданю Перемишля. Сава є дома, приніс на памятку 2 хустини з прапора полкового. Коли Костек був перший раз в Перемишли, вступив до епископа Чеховича. Сей дуже постарів ся, був ослаблений і згризений. Казав, що не пережиє тої війни. Зараз по занятю Перемишля впало до палати 30 донських козаків (найбільших розбійників) „шукати за Австрійцями". значить рабувати, причім епископа дуже зневажали. Доперва потім виєднав собі від етапної команди позволенє, що може не приймати простих вояків на кватиру. Колиж до Перемишля приїхав цар, мав мешкати в палатї епископа. Передтим зробили козаки стислу ревізію за бомбами, але то не перешкодило сконфіскувати яко „річи подозрілі" — запаси вина і меду. Та ревізія так епископа перестрашила, що пукла йому артерія в мозку і він нагло помер. З Перемишля, з неволї, з острівських втікло кільканайцять людий. Ганка Кубака пійшла до етапного команданта і їх прискаржила. Дістала за се від него в нагороду 10 нагайок — але казав всїх з Острова „уцікінєрів" забрати і післав на Сибір. Разом з Перемишля втікло 5.000 людий, а щоби було до рахунку, то о півночи зробили Москалї лови і чи був військовий чи нї — брали, аби брак заповнити. Перед приїздом царя всїх радників судових, професорів і професорок повиганяли чистити улицї. Хто не хотів робити, били нагайками; мущини діставали 24, панї 14 нагайок. Всїх виганяли витати царя, але люди замикали ся в хатах і парада не вдала ся. В Росію вивезли меблї „Руської Щадницї", д-ра Загайкевича, посла Лїбермана і инших. Самих фортепянів вивезли до 300.

З Мостищини.

(Лист до д-ра Здерковського у Відни).

Утікаючи перед Москалями, хотів я їхати до Віднs, але на жаль вже було за пізно і не було чим, бо конї, котрими я їхав, робили 3 милї денно, так що в Сяноцї вже зловили мене Москалї і по довгих короводах нагнали мене назад до Мостиск. В Мостисках застав я усьо зруйноване. Москалї покрали усї річи, акти канцелярійні навіть з ями попалили. З річий Вп. П. Меценаса утримало ся лиш не много, що встигла слуга перенести до себе на Закостелє; решта — велика більшість — і усьо з канцелярії знищене і спалене. Навіть в хатї не можна було мешкати, бо з хати п. Кваківної зробили собі Москалї формальний вихід на свої потреби. Поза тим спалили 3 каменицї і зруйнували усьо місто до чиста. З інтелїґенції застав я п. Помірка, котрого заходом утримано в порядку важнїйші акти Народного Дому, і п. Чухраєву, у котрої я замешкав враз з жінкою. Москалї спостерегли зараз мій поворот і поворот п. Степана Байдали, зарядили слїдство, чи справдї орґанїзували ми Українських Стрільцїв, заборонили нам виїзджати, а навіть прийшли по нас і жандарми — нас арештувати. Ми оба знюхали чим то пахне, і дали знати ногам: п. Байдала в сторону Краківця, а я в сторону Немирова. Мене по дорозї арештували і завели до Городка, а відтам сповадили до Мостиск назад для справдженя ідентичности особи. По дорозї коло Цьвіржи використав я нагоду спочинку вартівників і утік пораз другий, а сим разом у воду і в хащі, де перележав 2 дни, а відтак ночами з села до села утікав дальше. Зразу по пустих хатах крив ся, а відтак скривала мене по черзї наша українська інтелїґенція в селах Віжомля, Мужиловичі, Підлуби, Яворів, Нагачів (під Немировом), де я був 5 місяців трохи в лїсі, трохи в селї. Доперва 16. червня с. р. увільнили мене наші війска, що перли Москалів поза Перемишль до границї і сейчас 18. червня я удав ся домів. По дорозї здибав ся я з п. Байдалою, що виставив голову з криївки. В Мостисках зрадїли мною дуже Українцї і Жиди. Підчас утечі довідав ся я, що Москалї визначили по 4 тисячі рублів нагороди за зловленє мене і п. Байдали. Нашому лихови причинились Юзько Покиданець і мій сталий фірман Михайло Чухрай, котрі Москалів стало інформували про кождого Українця, а Покиданець побирав по 40 рублів за кождого арештованого. Його заходам завдячує своє арештованє і вивезенє на Сибір з Українцїв п. Помірко і Михайло Лутчин, селянин з Соколї. Утікли з Москалями до краю рубля з боязни перед карою Покиданцї, Михайло Чухрай, Мазурик, кількох Поляків з Мостиск, о. Копко, завідатель з Малнова (кацап), о. Сінкевич, парох з Серн (кацап) і много инших. В Мостисках повстала азійська холєра на велику міру: денно умирало по десять осіб так, що я переніс ся до Негрибки. До Мостиск на разї їхати не вільно. — В мостискім повітї всюди панує холєра і якась страшна пошесть на худобу. Люди і худоба, яка ще остала, мруть там як мухи. Повіт від війни потерпів дуже. Дня 1. серпня с. р. їду до Керменд до війска. — Любомир Данилович, канд. адв.

З Новосандеччини.

Як по здобутю нашими війсками Перемишля, так і по відзисканю Львова, відбувають ся по тутешних лемківських селах торжественні благодарні богослуженя і манїфестації. Під проводом своїх українських сьвящеників, котрих тут доперва тепер в часї воєнних нещасть навчили ся люди любити і цїнити, сходять ся Лемки з сусїдних сїл з процесіями до одної церкви, де величаво і торжественно дякують Богу та просять, щоби Господь Бог хоронив їх і на дальше від московської навали. Такі процесіональні і торжественні величаві манїфестації відбули ся на св. Івана (7. липня с. р.) особливо прекрасно при великім здвизї народа в Матієвій і в Ростоцї великій, де поприходили з процесіями люди з Лабової, Нової веси, Лося і Мохначки нижної. Дає ть ся тут однак відчувати брак наших сьвящеників, бо ті, що є, з працї умлївають, коли їм приходить в недїлю чи сьвято обслужити кілька гірських громад.

К. Поліщук.

КОНТРАСТИ.

—o—

В блакитнім просторі, де щастє витає,
Орли його бачать в далеких хмарах,
Де волї нікчемність брудна не спиняє—
Там клекіт їх чув я в могутних громах...

А долї, все гори як велитнї встали,
І терном шляхи навкруги заросли,
Тут люди родились, жили, умирали
І тугу болїзну у вічність несли...

Орли у блакитї про волю співали,
І сонце веселе всьміхало ся їм —
І скелї та гори мов чуда чекали
В таємнім мовчаню, нїмім...

А долї ходили мізернії люди,
Творили руїни, могили, хрести,
І сльози одчаю лили вони всюди
Й шукали засліплені казки—мети...

Б. Нейман.

РАБИ.

(З російського переклав Іван Мельник).

Довго двигали вони на своїх костистих спинах ті безумні тягарі. Без нарікання угинали ся під мішками з гнилим, вонючим піском. Мовчки, під ударами нагайок, ішли під землю за зелїзом, щоби з нього самим собі скувати тяжкі кайдани.

То було страшне, зачароване коло, але вони мовчали.

І нараз почули вони, що нонї їх пустили кігтї... кріпкі кігтї. Вони впивали ся в них, вростали все глубше і глубше, живлячи ся кровю, а нівечучи всьо...

І тодї широкою филею розілляв ся глухий гомін невдоволеня...

Вони заговорили.

З початку слабий їх голос ставав чимраз повнозвучнїйшим і сильнїйшим.

А деякі сьміливійші співали:

„Братя, вперед! Киньте позірну трусливість разом з діравим мішком давних гнилих пересудів. Випростуйте спини, голови в гору підніміте, будьте могучі, свобідні!... Сїрі скали зруйнованої власти вас не зможуть здержати. Встаньтеж, братя! Вперед і сьміливо. Нехай згине, що згинути повинно!"

І тисячі розбитих голосів кричали:

„Нехай згине, що згинути повинно!"

Могучі филї великого моря народного гніву підняли ся.

Вони пійшли!

Яркі блискавицї борять ся з тучами, рвуть її, прошивають наскрізь. І коли, побіджені, безбарвними краплями впадуть тучі на землю, на ясносиньому погідному небі запалить ся сонце.

Вони пійшли!

Нехай гинуть! Нехай ллєть ся кров червоними потоками! Нехай її бризки сплямлять цїлий сьвіт!

На залитих нею рівнинах усьміхають ся до червоного сонця паростки молодої свободи...

Вони пійшли!

Їх богато. Вони сильні, вони могучі — вони побідять.

*

Тобі, крове, пролита за свободу, — співаю свою пісню!

Нехай для Вас буде найприємнїйшою і найщасливійшою в житю та хвилина, коли даєте своєю рукою доляра на дарунок для Українських Січових Стрільцїв, для тих хлопцїв, що віддають для України все, що мають, бо своє ЖИТЄ МОЛОДЕ. Сей свій найбільший скарб дають вони з любови до свого народа. Вони хотять своєю кровю зробити конець московсько-польській неволи, яку Україна терпить сотки лїт. Вони бачать, що прийшла хвилина порахунку, на яку довго ждали наші предки і пійшли з піснею на устах туди, куди кличе їх трубка боєва. Одні вернуть ся живі, окриті славою; другі вернуть ся з ранами, нестертими знаками заслуг воєнних, якими колись славили ся наші предки Козаки; а инші не вернуть ся — положать свої буйні голови юнацькі за Україну, бо тільки за Україну пійшли вони у бій важний, за її волю! Остан уть по них лиш могили і вдови та сирітки, як були вони жонаті. Спомянуть ті сирітки батька, що в молодім віцї поляг за волю українського народа. А чи той нарід має забути їх? Чи не має дати бодай маленького знаку, що ті сирітки по жовнярах Січовиках мають батька, А ТИМ БАТЬКОМ Є — УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД.

ЗВІТ КОМІТЕТУ В СПРАВІ ПРОТЕСТУ ПРОТИ УВЯЗНЕНЯ ПРОФЕСОРА МИХАЙЛА ҐРУШЕВСЬКОГО.

Дня 27. вересня с. р. відбули ся збори Комітету в справі протесту проти увязненя російським урядом проф. М. Грушевського. Учасники зборів, себто Комітет і делєґати всїх учасних товариств і братств складають сердечну подяку президії і бесїдникам, котрі своїм трудом і промовами привели відбувшесь в „Купер Юніон Гол" дня 18. вересня с. р. віче до такої величавости і поваги.

На зборах ухвалено слїдуючі точки:

1) Предсїдатель Комітету п. М. Байдюк запитує присутних, що має зробити ся з портретом проф. М. Грушевського. На внесенє п. Л. Ковтуна ухвалено, щоби сей портрет позістав при сїм товаристві, котре дало почин до сего протесту, т. є. при тов. „Нова Україна".

2) Предсїдатель знов запитує, що зробити з тими грішми, які позістали з віча. Присутні ухвалили, щоби $20.00 вислати до Швеції на українську пресу, а решту, се є $20.45, щоб дати на виробленє портретів М. Грушевського, які будуть розпродувати ся на Українськім Соймі дня 30 с. м.

3) Звіт касієра п. Ю. Луціва. Загальні приходи (від товариств і збірки на вічу) $207.00. Загальні розходи $166.55. — Остаєсь $40.45.

4) Предсїдатель М. Байдюк і секретар О. Яремчук зложили свої звіти, за котрі присутні заслужили їм признанє за їх щиру працю.

В додатку до Товариств, що брали участь у вічу, котрі вже були оголошені в відозвах, прилучились еще: Тов. „Воля" і Братство св. Юрія в Ню Йорку.

Понизше подаємо зміст листів від п. В. Сульцера і Дж. Кеннена, котрі були запрошені на віче, но з важних причин не могли явитись. Подаємо також лист від п. М. Саламандри. (Тих трох листів ми зовсім не дістали. — Ред. „Свободи").

О. Яремчук,
секретар Комітету.

ОГОЛОШЕНЄ НАРОДНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ.

До Народної Канцелярії надійшли зі старого краю листи для слїдуючих осіб:

Антін Чернявський — Волківцї, Буковина.
Людвик Трохановнч — Владивосток (Росія).
Никола Будзак — Тенке, Угорщина.
Петро Василинчук — Топоровець, Буковина.
Хуна Капелюшник — Фрайштадт (Гор. Австрія).
Ґеорґ Гр. Голубовський — Раштадт, Німеччина.
Стефан Макаренко — Топорівцї, Буковина.
Теодор Чорнокожий — Карлів.
Іван Кирияк — Жадова-Майдан (Бук.).
Дионізій Стрільчук — Лукавець Парцели (Бук.).
Марія Муравйовська — Відень.
Анна Мацевко — Дрогомишль, Яворів.
Іван Городницький — Іванівка, Підволочиска.
Гринько Кубрила — Зоротович, Перемишль.
Олекса Соколович — Милїїв-Вижниця.
Юлія Ґловацька — Глїбовичі велик., Бібрка.
Іван Баран — Підпечари, Товмач.
Александер Сташинський — Краків (з війска).
Василь Борчук — Лукавець, Буковина.
Михайло Кіселевич — Трац (Стирія).
Куцак Роман — Малятинець-Ставчани (Бук.).
Леонтій Нацюк — Малятинець-Ставчани.
Іван Карлечук — Волчинець, Буков.
Онуфрій Червінський — Волчинець, Буков.
Василь Пилипик — Руський Банилів.
Іван Олїйник — Черепковець, Бук.
Іван Витонюк — Волчинець, Буков.
Стефан Андрюк — Руський Банилів.
Іван Руснак — Волчинець, Буков.
Ґеорґій Іссар — Руський Банилів.
Тильо Атанас з Рабого, коло Устрик дол.
Хабаль Никола з Яківки і з Ясенівця, коло Рожнятова і з Ряшева (4 листи).
Гордий Володимир з Черновець.
Сїрецький Михайло з Милованя, пов. Товмач.
Яшан Василь Петра з Коломиї.
Дзюбак Анна з Залужа, повіт Рогатин.
Лозинський Іван з Кортелиць, п. Перемишляни.
Гупчак Іван з Топороуц (Буковина).
Созанська Павлїна з Журавна.
Денис Федьо з Добромиля.
Самулевич Анна з Яворова.
Косминко Василь з Русова, п. Снятин.
Ясновський Филип з Дублян.
Барилик Павло зі Стрия.
Федькович-Гординський Андрій з Татар, коло Луки.
Луцик Ілаш від жени Калини.
Буривяк Панталеймон з Тисьмениці..
Савчинський Никола з Городенки.
Круліковський Гарасим з Глїбоки (Буков.).
Савчинський Семен з Поточиск, п. Городенка (листи).
Юрійчук Іван з Городницї, п. Городенка.
Долиня Петро з Волчковець.
Коломийчук Іван з Городницї (2 листи).
Семенюк Антоній з Стрия.
Конашевич Гринько з Білого Каміня, п. Золочів.
Михайла Зиховича пошукує Марина Зихович.
Катарину Житинську пошукує Михайло Ґамалєвич.
Олексу Макаровського пошукує Н. Макаровський.

Антоній Цебрій, полонений в Росії пошукує своєї родини і знакомих і просить о поміч грошеву.

Іван Процьків зі Швайковець, пов. Чортків, тепер полонений в Росії пошукує своєї родини і знакомих і просить о поміч грошеву.

Онуфрій Качкан з Моравы, пошукує свого брата Гриня Качкана, родом з Рибного, коло Станиславова.

Просить ся інтересованих подати свою точну адресу і долучити на покритє коштів пересилки 25 цнт. а з Канади 40 цнт.

—o—

Всї чеки, моні ордери і листи адресувати і посилати на адресу:

INFORMATION BUREAU,
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Народна Канцелярія
„Укр. Нар. Ради" в Америцї.

Забавний.

— Чи кум Григорій є забавний в товаристві?

— Очевидно! Скільки то ми насьміяли ся лише з його носа...

І так буває.

— Спиваєш дороге винце, а менї не хочеш сплатити довгу!

— А ти відки знаєш, чи я плачу за вино?

Чудо з хлїбами.

Раз парох на проповіди так говорив:

— Любі парафіяни! Як Христос ходив по землї, то наситив пятьма тисячами хлїба пятьох людий так, що всї наїли ся і нїхто голоден не був.

А під амвоною стояв хлоп тай каже:

— Овва і я би так зробив!

Парох як вчув, тай зараз полапав ся, що помилив ся, але нїчого не каже хлопови.

На другий рік в той самий день говорить він ту саму проповідь, але вже собі добре запамятав, як має говорити, аби не помилити ся.

— Любі парафіяни! — каже. — Як Христос ходив по сьвітї, то раз пятьма хлїбами наситив пять тисяч людий так, що всї наїли ся і нїхто голоден не був.

А той хлоп знова стояв під амвоною, подивив ся тай каже:

— Овва тай я би також так зробив!

— А то як? — питає парох.

— Бо я би тим пять тисячам людий дав з'їсти тоті хлїби, що лишили ся з тамтого року!

Кого він властиво віз?

Візник везе до міста дїдича, а з противної сторони над'їхав другий візник з якимсь паном. Один другому не хоче вступити ся з дороги.

— Вступи ся з дороги, кажу тобі, бо я везу пана! — каже один.

— А се що, свиня?... — відповідає другий, показуючи на дїдича.

ЦАР: А що там такого? Може знова їхати на фронт?
РОБІТНИК: Так, вийди но раз на фронт перед нарід!
ЦАР: Нарід?!! Чого нарід може від мене хотїти?
РОБІТНИК: Волї!
ЦАР: Я не вийду!
РОБІТНИК: То ми ідемо до тебе!

ДЕЩО ПРО КАНЬОВСЬКОГО.

Може ви вже чули дещо про Каньовского, та я вам ще дещо розкажу. Звав ся він Микола Потоцький, був великим паном, та здає ся, що теперішна родина Потоцьких сє та сама. Родив ся 1712 р. а вмер 1782 р. в Почаєві, де на старі літа жив в монастири. Тоді ще була панщина, а що Потоцький мав великі маєтки і людий, то не-раз з ними виробляв всілякі жарти, але такі, що людий і на смерть забивав. Каньовським назвали його тому, що він був старостою в Каневі.

Раз казав Каньовський злагодити обід і з цілої околиці скликати всіх дідів.

Зійшли ся всі діди, отже Каньовський захотів спробувати, чи всі вони не спосібні до роботи.

Казав отже викопати глибокий рів і тогді каже дідам:

— Котрий з вас перескочить отсей рів, так дістане обід, а хто не перескочить, тому двайцять буків.

Почали діди скакати. Котрий сильний, здоровий, то розбіжить ся, та вже й на другім боці; він би два такі рови перескочив. А слабосильний, хоч пробує перескочити, та впаде в рів. Де йому до скакання, коли він і ходити не може.

Зібрав тоді Каньовський знов всіх в один ряд і каже:

— Тепер котрий перескочив рів, то дістане 25 буків. Коли хто годен через рови скакати, то годен і робити і не потребує жебрати.

А тим, що не перескочили, то дав обід і кождому по 25 ринських і пустив кождого до дому.

Знов раз здибає дяка і каже:

— Коли ти дяк, то співай мені безконечної.

— Якої-ж, пане, безконечної?

— Такої, щоби її можна все співати. Співай про таке щось, що все є сьвіже і все буде. Нім верну ся з коршми, щобись надумав. Заспіваєш — 25 ринських, не заспіваєш — 25 буків дістанеш.

Думав довго дяк, а потім і плакати зачав, аж надходить дід:

— Чого ти, дяче, плачеш? Дяк розказав.

— Коли так, співай. Літо мине, зима буде, зима мине, літо буде, аж доки панови не вкучить ся.

Послухав дяк і дістав 25 ринських.

ДО ВІДОМА МОЇХ ПАЦІЄНТІВ.

Сим подаю до відома, що з днем 1-го падолиста переніс свій звісний ширшій публиці лікарський офіс, який містив ся під ч. 304 E. 14-та улиця в Ню Йорку, до нової камениці під ч. 327 E. 17-та улиця, межи 1-ою а 2-ою евнею. Я був приневолений змінити льокаль мого офісу з тої причини, що я потребую більше кімнат на уставлене нових електричних апаратів. Задля сего я набув нову 4-поверхову каменицю.

Поручаючись і на будуче ласкавим зглядам моїх пацієнтів, остаюсь з поважанєм 120—

Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17 St., New York, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сій рубриці платить ся по 1½ цента за кожде слово за одноразове поміщене, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщене. — Оголошень женитьби не приймаєсь.)

Пошукую свого брата **ВАСИЛЯ ШИНКАРИК**, родом з села Ганьмівці, повіт Снятин, Гал. 8 літ як приїхав до Америки, 1911 року мав перебувати в Ню Йорку. Хто би о нім знав, або він сам, зволить подати його адресу за що одержить нагороду. Писати на адрес: Prokop Shynkaruk, 208 N. Caroline Str., Hamilton, Ont., Can. 127-29

Пошукую моїх знакомих **ГНАТА і МИХАЙЛА СЛАВКО**; дотепер перебували в Ріритан, Н. Дж. і мали виїхати до Пенсильвенії. Хто би о них знав, чи вони самі, нехай зголосять ся на адресу: Wasyl Fedko, 621 Warren St., Hudson, N. Y. 128-29

Пошукую свого вуйка **НИКОЛАЯ МИРОНЮКА** з села Раранча, повіт Чернівці, Буковина. Хто би о нім знав, або він сам, прошу зголоситись на адресу: Marunia Myroniuk, 169 B. John St., Toronto, Ont., Canada. 129-30

Пошукую братових синів **СТЕФАНА, ДМИТРА і СЕМЕНА МУДРИХ** походячих зі села Поляни, Мостиска, Гал. Хто би о них знав чи вони самі, нехай зголосять ся на адресу: Anna Mudra, zam. Cimko, Sub. Sta. No. 2, Pittston, Pa. 129

Пошукую свого краяна **ЮРКА ҐНІДИЙ**; походить з села Травтолока, пов. Зборів, Гал. 10 літ перебуває в Америці. Хто би о нім знав, або він сам, нехай зголосить ся на адресу: Jacko Romaniv, 2201 N. Robey St., Chicago, Ill. 127-7

ЯСЬКА ҐРЕЧИЛО, зі села Різдвяни, який перед 11 літами виїхав з краю і перебував в Вест Вірджінії, як також в Сінсінаті, Огайо, пошукує його жінка, Текля. Хто би о нім знав, чи він сам, нехай напише під адресу: Tekla Greczylo, 1041 Bigelow Ave., Woodhaven, L. I., N. Y. 126-29

Сьвященик, котрого родина є тепер в краю, пошукує **ДОБРОЇ КУХАРКИ**, старшої женщини. Платня після умови. Зголошеня висилати на адресу: Sviaschenyk, c/o „Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 122—

ВИКАЗ

УБИТИХ, РАНЕНИХ, ПОЛОНЕНИХ І ПРОПАВШИХ УКРАЇНЦІВ У ТЕПЕРІШНІЙ ВІЙНІ.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (еґри)
у. = улани
д. = драґони
а. = артилєрія (полева)
а. кн. = артилєрія кінна
а. гір. = артилєрія гірська
а. кр. = артилєрія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пн. = піонїри
сап. = сапери
тр. = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилєрія ляндвери
г. л. = гавбиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), батальон або дивізію.

(Дальше).

Листа утрат ч. 152
видана 30. марта 1915.

РАНЕНІ:

Дреліх Яків, 90 п.
Древняк Юліян, 4 стр.
Древняк Михайло, 90 п.
Дробик Іван, 90 п.
Дубас Михайло, 4 стр.
Дубленич Іван, 4 стр.
Дуткевич Іван, 4 стр.
Димський Іван, 90 п.
Дзедзей Антін, 4 стр.
Луців Семен, 4 стр.
Лупашко Теодор, 90 п.
Литвин Петро (Івана), 90 п.
Махайський Михайло, 90 п.
Малах Андрій, 90 п.
Маланчак Василь, 4 стр.
Малецький Никола, 4 стр.
Маркевич Павло, 90 п.
Марияcевич Василь, 90 п.
Масира Андрій, 90 п.
Медик Іван, 90 п.
Місило Михайло, 4 стр.
Міщиха Теодор, 90 п.
Млинарський Іван, 90 п.
Милешко Юрко, 4 стр.
Митко Іван, 90 п.
Наконечний Олекса, 90 п.
Недбайло Григорій, 90 п.
Новак Олекса, 90 п.
Новак Ілько, 90 п.
Новак Стефан, 90 п.
Нушкета Григорій, 4 стр.
Одинак Стефан, 4 стр.
Оляк Іван, 4 стр.
Олешицький Франко, 90 п.
Онуфрович Никола, 90 п.
Онишко Василь, 90 п.
Оприський Стефан, 4 стр.
Оринчак Петро, 90 п.
Осередчук Іван, 4 стр.
Озанський Олекса, 90 п.
Пальчинський Петро, 4 стр.
Паньо Никола, 4 стр.
Паращинець Юрко, 4 стр.
Паславський Никола, 90 п.
Закопець Іван, 90 п.
Каздрович Войтко, 90 п.
Кіч Михайло, 4 стр.
Кішко Іван, 4 стр.
Кітура Андрій, 90 п.
Клак Ґаврило, 90 п.
Клемашко Дмитро, 90 п.
Климко Никола, 4 стр.
Коліно Іван, 90 п.
Колода Теодор, 90 п.
Копач Михайло, 90 п.
Копито Кароль, 90 п.
Косінський Іван, 90 п.
Кошулап, 4 стр. (ур. 1886)
Коваль Гнат, 4 стр.
Коваль Іван, 4 стр.
Коваль Іван, 90 п.
Ковальчук Павло, 90 п.
Козак Юрко, 90 п.
Козій Михайло, 90 п.
Крук Іван, 90 п.
Крупка Василь, 90 п.
Кривецький Михайло, 4 стр.
Кубас Іван, 90 п.
Кулиба Матвій, 90 п.
Кулаїшин Петро, 4 стр.
Кулик Павло, 4 стр.
Кульматицький Никола, 90 п.
Кушнір Федько, 90 п.
Кулемко Никола, 4 стр.
Кушнір Августин, 4 стр.
Кушнір Іван, 4 стр.
Кузьмин Дмитро, 4 стр.
Лих Петро, 90 п.
Лацик Антін, 4 стр.
Лонкович Михайло, 4 стр.
Льокай Тома, 4 стр.

(Дальше буде).

Читайте руські книжки і ґазети бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила.

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ.